

nuftige økonomiske Principer, som burde ligge til Grund for vor Toldbestatning, hvorledes dette Misforhold stadig har udviklet sig mere og mere fra det ene Aar til det andet. Jeg skal derfor iaar indskrænke mig til at gjøre opmærksom paa, at denne Mangel paa en tidsvarende Toldlovgivning ogsaa iaar har haft en hyderligere Stigning af de indirekte Indtægter til Følge, idet der iaar er en Forøgelse af Toldindtægterne af en Million Kroner i Forhold til, hvad de ifjor udgjorde. Udgiftssiden tillod jeg mig at karakterisere saaledes, at den indeholder uvedrevne og ubegrundelige Fordringer. Jeg sigter her navnlig til de Udgifter, der fordres til Militærvæsenet, og da navnlig paa § 26. Jeg betegner disse Udgifter saaledes, fordi det gjennem en Række af Aar har været Skik, at Regjeringen her forlangte det Dobbelte af, hvad den ønskede, uden at have nogetsomhelst Haab om at faae det, og uden at have nogen som helst Villie til at sætte det igjennem, naar den ikke fik det. Jeg tror ikke, at man kan betegne det som Andet end som en mærkelig Art af Konservatisme aarlig at affatte Budgettet paa anden Maade, end man egentlig i Virkeligheden mener det. Anderledes kan jeg ikke opfatte det, naar man aarlig forlanger det Dobbelte af, hvad man faar og for Alvor gjør Forsøg paa at sætte igjennem. Hvad der i saa Henseende har været en sorgelig Praxis i de foregaaende Aar, er ogsaa Praxis iaar. Forholdet er her ganske det samme som tidligere. Altsaa, saavel paa Indtægtssiden som paa Udgiftssiden findes paa denne Finantsloov de samme Mangler, maaske noget stærkere fremtrædende, men i Principet de samme Mangler som paa alle de Finantslove, vi have faaet fremlagt i de senere Aar. Dette tyder paa, at der er en Slaphed tilstede i Administrationen. En Saadan stadig tilbagevendende, gjennemgaaende Mangel i Budgettets Affattelse, en Mangel, der aldrig afhjælpes, kan ikke forklares paa anden Maade, end at der hos den egentlig ledende centrale Styrelse ikke er den Interesse eller i ethvert Tilfælde ikke den Energi, der hører til for at bringe et ordentligt og forvarligt Statsbudget til Veie. Naar jeg siger dette, er det ikke noget Nyt. Jeg har ifjor tilladt mig at gjøre opmærksom paa, at vi her levede i en Tilstand, som kunde betegnes med Ordet „Stagnation“. Alting staa stille, vi have ikke Fremskridt paa nogetsomhelst Omraade. Jeg jøgte at oplyse det ved at fremdrage Exempler fra specielle Regjeringsbrancher ifjor, navnlig for Postvæsenets Vedkommende; jeg tog ogsaa andre Brancher med for at gjøre det saa klart som muligt for det ærede Thing, i

hvilken Grad Alting her ligger hen og dør og næsten raadner op. Det er naturligt, at en saadan Tilstand kan ikke blive ved, enten gaar man frem, eller man gaar tilbage, en permanent Stagnation er ingen Ting, og jeg tror, at det, inden vi gaa til den nærmere Forhandling om det foreliggende Lovforslag, maa være vor Opgave, at gjøre os det klart gjennem et saavidt muligt omfattende Indblik i Administrationens Virksomhed, hvorvidt vi ere gaaede frem eller tilbage, om det har viist sig siden ifjor, at vi ere komne bort fra Stagnationen, eller om vi ere komne dybere og dybere ned i den, saa at vi maaske nu ere paa Veie til en ligefrem almindelig Uorden og Tilbagegang paa hele Administrationens Omraade. Jeg skal ikke foregribe Nogens Dom i saa Henseende, men tillade mig at gjennemgaa forskjellige Ministerier, og da paa de forskjellige Omraader fremdrage Punkter, som jeg tror i saa Henseende ville være oplysende, hvorigjennem jeg haaber, at det skal kunne blive klart, baade hvilke Principer der ligger til Grund for vor Administration, og hvilke Resultater, den fører til. I de Tilfælde, hvor jeg ikke er fuldstændig vis i min Sag, skal jeg, for ikke at gjøre Nogen Uret, indskrænke mig til at stille Spørgsmaal til de vedkommende Ministre, som det da maa staa til dem at besvare, hvorved vi jo ville kunne faae det aller tydeligste Indblik i Forholdene. Jeg kommer derved maaske til at berøre Ting, der ikke staa i direkte Forbindelse med Finantsloven; men dels er det jo en gammel Praxis, at vi have Lov til at gjøre det, og dels er det en fuldstændig begrundet Praxis; thi der er ingen Tvivl om, at Alt, hvad der kan bidrage til at bibringe os en fuldstændig klar og rigtig Dom om Administrationens Gang, er af afgjørende Betydning for vor Villighed til at bevilge Pengene eller vor Mangel paa Villighed dertil. At bevilge til en Slap og daarlig Administration er jo at kaste Pengene ud ad Vinduerne, hvorimod det kan være ligefrem sparsommeligt at bevilge selv betydelige Summer til en flink og dygtig Administration. Jeg skal kun berøre Ting, der staa i en saadan Forbindelse med Spørgsmaal om Bevilling eller Ikke-Bevilling, at jeg med fuld Ret kan drage dem ind under denne Behandling.

Jeg skal da først omtale Udenrigsministeriet; det er det fineste. Dette hvide Ministerium har gjennem en Række af Aar udmærket sig ved, at man ikke har mærket Noget til det. Alting gif her hjemme, som om der ikke var noget Udenrigsministerium, og de Esterretninger, man fik om Landets skridtvise Tilbagegang i den europæiske Stil-